

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2013/14:6

Stenografiska
uppteckningar
2013/14:6

Onsdagen den 23 oktober

1 § Europeiska rådet

Statsminister Fredrik Reinfeldt

Information och samråd inför möte i Europeiska rådet den 24–25 oktober 2013

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

EU-nämndens sammanträde är öppnat. Vi hälsar statsministern med medarbetare välkomna till EU-nämnden.

Anf. 2 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr ordförande! Ledamöter i riksdagens EU-nämnd! Europeiska rådet möts på torsdag och fredag denna vecka. Det är en rad olika ämnen som står på dagordningen.

Första arbetssessionen på torsdagskvällen kommer att ägnas åt att diskutera vilka åtgärder som bör prioriteras för att främja den digitala ekonomin, utveckla tjänstehandeln och stärka unionens innovationskraft. I detta frågekomplex ingår också en första diskussion om det telekompaket som kommissionen nyligen presenterat.

Vi kommer i en andra delsession samma kväll att behandla förslag som lagts fram för att fördjupa den ekonomiska och monetära unionen, ett arbete som har pågått under en längre tid. Vi kommer också att tillsammans med ECB:s ordförande Mario Draghi stämma av läget vad gäller arbetet med att upprätta en bankunion.

Likaså kommer vi att ta upp den fasansfulla flyktinkatastrofen utanför Lampedusa häromveckan för att se vad som kan göras för att försöka förhindra att liknande olyckor äger rum i framtiden.

Slutligen förutses en avstämning av förberedelserna inför toppmötet med det östliga partnerskapet i Vilnius i slutet av november.

Herr ordförande! Användningen av informationsteknik och online-tjänster leder i många fall till ökad effektivitet i våra samhällen och en stärkt konkurrenskraft. Även i ekonomiska kristider skapar internetjänster hela tiden nya jobb. Enligt Europeiska kommissionens beräkningar skulle EU kunna öka sin bnp med motsvarande 4 procent fram till 2020 genom att stimulera en snabb utveckling av den digitala inre marknaden. Våra offentliga myndigheter skulle kunna minska sina kostnader med upp till 15–20 procent genom att övergå till så kallad e-förvaltning. Det är därför mycket bra att dessa frågor nu finns med på Europeiska rådets dagordning.

Från svensk sida menar vi att den digitala inre marknaden egentligen inte bör ses som något i väsentligt mening skilt från den inre marknaden. Vi bör alltså egentligen inte tala om en digital inre marknad som ett separat fenomen, utan i stället om en väl fungerande inre marknad i en digital och globaliserad ekonomi. Det viktiga är att den inre marknaden följer med utvecklingen inom den digitala ekonomin.

Det finns flera lagstiftningsinitiativ inom ramen för den digitala agendan inför 2015, som när den väl har genomförts kommer att ha stor betydelse för utvecklingen på detta område, vilket många medlemsländer, inklusive Sverige, har påtalat. Genomförandet av initiativ som till exempel e-identifiering, e-fakturerings och e-upphandling måste påskyndas.

Från svensk sida anser vi att frihandel, öppenhet och innovation också på detta område är den enda vägen för att långsiktigt åstadkomma en konkurrenskraftig utveckling i Europa. Vi motsätter oss därför den mer defensiva hållning som framförs av en del andra medlemsländer och som ofta kombineras med förslag till nya åtgärder av mer protektionistisk natur.

Herr ordförande! I mitten av september presenterade kommissionen ett telekompaket. Detta utgör ett viktigt bidrag och innehåller förslag till regelverk som kan stödja utvecklingen av digitala tjänster. Det är ett omfattande paket med långtgående åtgärder och mycket komplex materia, både juridiskt och tekniskt sett.

Från svensk sida kommer vi att verka för att regelverket som helhet är sammanhängande, transparent och förutsägbart för marknadsaktörerna. Det innefattar också att redan beslutade regler genomförs och efterlevs på ett effektivt sätt. Vi anser att slutsatserna från Europeiska rådet på telekomområdet inte får föregripa en grundlig behandling av förslaget. Det är viktigare att vi ordentligt utreder vilka regler som ska gälla på detta framtidsområde än att det går fort. Därför får tidtabellen för att nå en överenskommelse inte sättas för snävt.

Herr ordförande! Förmågan till innovation är oerhört viktig när det gäller att möta de stora samhällsutmaningarna. Som konstateras i förslaget till slutsatser har de länder som fortsatt att investera i forskning och innovation klarat den pågående ekonomiska krisen bättre än andra länder. Som EU-nämnden väl känner till ligger Sverige i topp i Europa såväl vad gäller investeringar i forskning och utveckling som i rankingar enligt olika innovationsindex.

Framsteg har skett inom ramen för EU-samarbetet på området. EU behöver dock bli bättre på att få investeringar i forskning och innovation att resultera i ökad konkurrenskraft och tillväxt. Den resultatnriktade innovationsindikator som har efterfrågats och som nu presenteras av kommissionen är därför en viktig del för att följa utvecklingen.

Herr ordförande! Tjänstesektorn växer ständigt i betydelse. Den svarar för mer än 70 procent av EU:s bnp. I tjänstesektorn arbetar mer än 75 procent av alla anställda i EU. Regeringen driver därför på för att slutsatserna från toppmötet ska innehålla ett tydligt språk om tjänstehandels betydelse för tillväxt och sysselsättning i EU. Det är viktigt att påtala de brister som fortfarande finns när det gäller tillämpning av EU:s tjänstedirektiv och som förhindrar en väl fungerande tjänstemarknad inom EU.

Endast lite mer än 20 procent av handeln mellan EU-länderna kommer i dag från tjänstehandeln.

2013/14:6
23 oktober

Många åtgärder skulle kunna vidtas för att förbättra tillämpningen av tjänstedirektivet. Till exempel borde medlemsländerna inte längre få lov att upprätthålla oproportionerliga krav, som ekonomisk behovsprövning för nya tjänsteutövare. Detta skulle kunna åstadkommas genom att kommissionen ger vägledning om vilka krav som kan bedömas vara proportionerliga. Dessutom är det av stor vikt att yrkeskvalifikationsdirektivet genomförs snabbt och korrekt. Det skulle också underlätta om kommissionen satte fokus på tjänstesektorn inom ramen för den årliga tillväxtrapporten och integrationsrapporten om läget på den inre marknaden.

Från svensk sida stöder vi arbetet med att minska regelbördor. Smart lagstiftning är viktigt för konkurrenskraft, tillväxt och sysselsättning i svenska företag. Vi kan dock inte stödja att små och medelstora företag generellt undantas från lagstiftningen. Eventuella undantag ska övervägas och beaktas från fall till fall.

I slutsatstexten finns också förslag om hur strukturfonderna i ökad utsträckning ska användas för utlåning till små och medelstora företag. Från svensk sida kommer vi att verka för att en sådan utlåning uppfyller de principer som fastslogs vid Europeiska rådets möte i juni om finansiell sundhet och transparens. Redan fastställda årliga budgettak måste också beaktas.

Herr ordförande! Europeiska rådet ska ännu en gång behandla frågan om fördjupning av den ekonomiska och monetära unionen, EMU. Ett antal av de mer långtgående förslagen, som en gemensam budget och ett gemensamt finansdepartement, finns inte längre på bordet. Diskussionerna handlar i stället om hur man ska säkerställa att nödvändiga ekonomiska reformer verkligen genomförs i medlemsländerna.

Tyskland har med stöd av Frankrike lagt fram förslag om att medlemsländerna ska sluta så kallade reformkontrakt med EU-institutionerna. Som ett led i arbetet med att förbereda sådana kontrakt har Tyskland också föreslagit att nya ekonomiska indikatorer borde utvecklas för att bidra till en gemensam ekonomisk diagnos. Dessa förslag har ännu inte konkretiserats, och några stora avgöranden är inte att vänta vid detta möte. Frågan återkommer i stället sannolikt vid toppmötet i december.

Från svensk sida instämmer vi i att det finns ett fortsatt stort behov av ekonomiska reformer i många medlemsländer. Genom de förstärkningar som gjorts av den ekonomisk-politiska samordningen under krisen finns dock redan i dag redskap för att främja reformarbetet. Vi har den så kallade sexpacken med makroobalansförfarandet, tvåpacken, finanspakten, EU 2020 och den europeiska terminen, för att nämna några processer.

Utmaningen i dag består inte i att skapa nya regelverk, utan i att effektivt tillämpa de existerande bestämmelserna. Här handlar det framför allt om åtgärder som måste vidtas på nationell nivå. Från svensk sida kommer vi inte att stå i vägen för en ytterligare förstärkning av den ekonomisk-politiska samordningen inom euroområdet om detta blir aktuellt, till exempel vad gäller inrättandet av reformkontrakt med tillhörande finansiering. Euroområdet kan ha särskilda behov, men vi kommer att säkerställa att sådana reformkontrakt blir frivilliga för icke-euroländer. Detta blir särskilt viktigt om dessa kontrakt kommer att omfatta områden

som arbetsmarknadspolitik eller skatter, där vi värnar den nationella kompetensen.

Herr ordförande! De sociala problemen i unionen måste tas på stort allvar. EU kan bidra med ett viktigt erfarenhetsutbyte och en diskussion om de olika problemställningarna, men det är viktigt att komma ihåg att utmaningarna framför allt måste hanteras av de enskilda medlemsstaterna. Kommissionen presenterade i början av oktober ett meddelande om den sociala dimensionen. Meddelandet föreslår bland annat bättre övervakning av sociala utmaningar genom en ny social resultattavla samt nya sociala aspekter i det makroekonomiska obalansförfarandet, MIP.

För svenskt vidkommande är en viktig utgångspunkt i diskussionen om den sociala dimensionen att vi redan i dag har ett bra ramverk på EU-nivå för att diskutera och bemöta ekonomiska och sociala utmaningar. Vår prioritering är därför att effektivt genomföra den europeiska termen. I diskussionen om att bättre beakta den sociala dimensionen inom EMU välkomnar regeringen inrättandet av en social resultattavla inom ramen för den redan befintliga Europa 2020-strategin.

Vi är dock av flera anledningar tveksamma vad gäller att inkludera sociala aspekter i det makroekonomiska obalansförfarandet. Vi riskerar att tappa fokus från de obalanser som förfarandet syftar till att identifiera. Nya aspekter ökar komplexiteten och behoven av samordning. Vi ska inte glömma att vi redan i dag har komplicerade förfaranden.

Det kanske viktigaste av allt är att vi inte vill att arbetsmarknad och sociala frågor kommer in i ett förfarande med starka påtryckningsmedel. Vi vill inte heller se en utveckling som försvagar medlemsstaternas befogenheter på detta område. Vi tycker att det är viktigt att arbetsmarknadens parter involveras i arbetet med Europa 2020-strategin och den europeiska termen på såväl nationell nivå som EU-nivå och att parterna själva är med och utformar detta samarbete.

Herr ordförande! Vid detta europeiska råd finns inga förväntningar på någon omfattande diskussion om bankunionen. Den mest aktuella frågan just nu är den gemensamma avvecklingsmekanismen. Förhandlingarna pågår på arbetsgruppsnivå. Målsättningen är en överenskommelse i rådet före årsskiftet. Det är dock osäkert om denna tidsplan är realistisk, särskilt med tanke på att det kan dra ut på tiden innan vi har en ny tysk regering på plats.

Den svenska inställningen i förhandlingar om bankunionen har varit konsekvent, som EU-nämnden väl känner till. Vi anser att alla komponenter måste vara på plats och vissa grundläggande krav uppfyllda innan vi från svensk sida kan bedöma ett eventuellt deltagande.

Herr ordförande! På grund av de senaste veckornas tragiska händelser utanför Lampedusa och Malta föreslås kommissionen och medlemsstaterna bilda en aktionsgrupp för att diskutera hur existerande EU-instrument kan användas bättre för att undvika liknande olyckor. Sverige välkomnar att aktionsgruppen i första hand ska inventera de instrument som redan finns. Sverige anser att mycket mer kan göras inom ramen för nuvarande regelverk. Vi anser också att ett välfungerande gemensamt europeiskt asylsystem är den viktigaste garantin för solidaritet inom EU, ett asylsystem där alla medlemsstater lever upp till den gemensamma lagstiftningen och där asylsökande får sin ansökan prövad på ett likvär-

digt sätt. Samtliga medlemsländer måste även ta sitt ansvar och i samråd med UNHCR ge skydd åt fler människor genom vidarebosättning.

Herr ordförande! Slutligen vill jag säga några ord om förberedelserna inför toppmötet inom ramen för det östliga partnerskapet, som äger rum i Vilnius i slutet av november. Regeringens övergripande inställning är att det östliga partnerskapet är ett centralt instrument för att föra partnerländerna närmare EU och att toppmötet blir en viktig hållpunkt för det fortsatta arbetet i denna riktning. EU bör fortsatt stå fast vid och utveckla partnerskapet, särskilt i ljuset av de fortsatta utmaningarna i flera av länderna i regionen och externa påtryckningar.

Under förutsättning att ställda kriterier uppfylls hoppas vi kunna underteckna associeringsavtalet och det djupgående frihandelsavtalet med Ukraina samt parafera motsvarande avtal med Moldavien och Georgien. Unionen måste vara tydlig gällande de krav på bland annat mänskliga rättigheter, demokratisering och andra reformsteg som ett närmare samarbete med EU innebär.

Herr ordförande! Jag är därmed redo att svara på nämndens frågor.

Anf. 3 BO BERNHARDSSON (S):

Jag vill börja med att tacka statsministern för redogörelsen. Man får intrycket att det här är lite av ett toppmöte i väntan på en tysk regering. Det är inte så mycket nytt som presenteras, och det kanske är bra, så att vi hinner ta till oss det som redan är på gång och fundera vidare på det.

Den europeiska krisen är inte över. En del kurvor pekar åt ett bättre håll än tidigare, men vi har en etablerad massarbetslöshet. I spåren av den har vi fått en situation där de sociala klyftorna växer. Dess värre växer också misstron mot det europeiska projektet som en följd av de sociala problemen och massarbetslösheten. Och i nästa steg växer stödet för partier som befinner sig i demokratins utmarker.

Det är viktigt att lyfta upp det, för vi kommer nu till den sociala dimensionen som är ett nytt inspel i EU-sammanhang. På fler och fler ställen lyfter man upp frågan om en social dimension. Europeiska rådet välkomnar kommissionens krav att man ska väga in sociala konsekvenser när man bedömer olika politiska reformer och krav. Det är naturligtvis bra. Vi tycker dock att det inte ska gälla bara EMU, utan den sociala dimensionen måste lyftas fram i hela det europeiska samarbetet.

Statsministern säger att det i huvudsak är frågor som ska skötas i medlemsländerna och att det är nationell kompetens. Det är sant, men så långt som integrationen har gått, inte bara i EMU-området, är det inte enbart en kompetens för nationalstaterna. Det måste också diskuteras i ett större sammanhang, det europeiska. Därför är det bra att frågan lyfts upp.

I allt fler sammanhang i det europeiska samarbetet lyfts vikten av att förbättra medborgardialogen upp. Det är mycket bra. Det står inte på dagordningen och finns inte med i slutsatserna nu, men i många andra sammanhang påpekas att vi måste få en bättre förankring av de beslut som tas och så vidare. Det är mycket bra.

Ett allmänt hållet socialdemokratiskt medskick kan därför formuleras så här: Den sociala dimensionen kan lika lite som frågor som rör medborgarnas förtroende för EU kastas in lite som jästen efter degen. De sociala aspekterna och stödet bland medborgarna måste finnas med i de ursprungliga kalkylerna när politiken formas.

Enligt min uppfattning är det ett faktum att den politik som har bedrivits och präglats av framför allt olika högermajoriteter har varit illa balanserad med för mycket och för snabba åtstramningar och för lite investeringar och framtidstro. Det har skapat en situation där vi nu måste lyfta fram den sociala dimensionen i efterhand och ta upp frågor som rör hur medborgarna förhåller sig till hela projektet. Det är viktigt att stryka under det. Detta måste finnas med när politik över huvud taget formuleras. Det ska inte komma in efteråt utan finnas med från början.

I de mest utsatta krisländerna, och inte bara där, har många jobbskapande åtgärder bantats bort. Det gäller aktiv arbetsmarknadspolitik, utbildning och investeringar i infrastruktur. Europa kan inte backa in i framtiden, utan vi måste hitta ett sätt att häva oss uppåt och framåt.

Vi brukar ta upp frågan om socialt protokoll. Det är viktigt i ett sammanhang där man talar om den sociala dimensionen. I framför allt programländerna har lägstalöner sänkts, kollektivavtal rivits upp och fackföreningar ställts åt sidan. Jag upprepar att även om det inte är aktuellt på detta toppmöte borde det vara aktuellt på alla toppmöten att få till stånd ett socialt protokoll som ett tillägg i fördraget. Protokollet ska slå fast fackliga fri- och rättigheter, vilket gör det möjligt för facken att motverka social dumpning och usla arbetsvillkor. Vi socialdemokrater understryker åter att det är mycket viktigt. Det är en del av den sociala dimensionen.

Jag tänkte runda av med lite mer anknytning till texterna. Många av de texter som finns i utkastet till slutsatser har vi inga problem att ställa upp på; det skulle då kanske mer vara vad som inte står där. Man betonar att det ska bli kraftfulla åtgärder mot ungdomsarbetslösheten. Det kan vi bara stryka under. Ungdomsgarantin måste tas på allvar. Den måste implementeras och skärpas.

Den digitala ekonomin ska utvecklas. Här betonas det som jag redan har sagt är viktigt, nämligen investering i ökad kunskap och forskning och att kunskapen sprids så att Europa i stället för att spara sig ur problemen måste lyfta sig ur dem.

I slutsatserna understryks även, och Fredrik Reinfeldt var också inne på det, att det är viktigt med ett förenklingsarbete som lättar på bördorna för småföretagen. Vi ställer upp på det, och här är vi överens. Det får dock inte innebära att man tar bort nödvändiga regler som leder till sämre arbetsvillkor eller dålig arbetsmiljö i alla avseenden. En del regler är säkert onödiga, men många är helt nödvändiga för att Europa ska bli bättre.

Det var de socialdemokratiska medskicken. Jag upprepar att den sociala dimensionen är mycket viktig, även om det mesta att uträtta ligger på de enskilda medlemsländerna. Det är viktigt i EMU och i övriga Europa.

Anf. 4 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr ordförande! Det är nog sant som Bo Bernhardsson påpekar att en del frågor avvaktar en inkommande tysk regering.

Genom åren i politiken har jag lärt mig att ord kan betyda olika saker. De används på ett sätt i Sverige och betyder något annat i Spanien. Ibland diskuterar vi också om de i översättning betyder samma sak på franska, spanska eller tyska.

Att i Sverige berätta vad den sociala dimensionen är och hävda att vi ska jobba för det är inte alltid samma sak när orden sedan används i

andra länder. Dessutom ska man enas. Det är inte så att man skickar in ett papper och säger att så ska det bli, utan sedan börjar förhandlingen. All min erfarenhet säger att då måste man vara lite mer avgränsad och försiktig med vad till exempel en social dimension är.

Jag hänvisar till att i flera av de processer som vi har varit med och utverkat på senare år finns den typen av mått nu inbyggda. I våra benchmarkmått har vi det som också försöker ta hänsyn till sociala aspekter av förd politik.

Jag förankrade svenska positioner i de sjuåriga flerbudgetförhandlingar som vi avslutade under våren. Då var det många av nettobidragsmottagarna som menade att en social dimension är att nettobidragsgivarna ger mer pengar. Nettobidragsmottagarna har stora underskott i sina länder och tycker därför att rika länder kan betala mer. Jag har dock uppfattat att instruktionen från EU-nämnden, inklusive Socialdemokraterna, var att hålla emot. Hur man använder "social dimension" måste man alltså vara noggrann med.

Vi ser också en fara i att begreppet social dimension möter en ambition som finns hos vissa institutioner och medlemsländer att ytterligare föra över nationell beslutanderätt till EU-nivå även inom områden som i dag är nationell kompetens och kalla det politik för social dimension. Då skulle man styra över arbetsmarknadspolitik och socialpolitik och börja definiera hur gränser ska se ut och hur arbetsmarknadsregler ska se ut.

Detta närmar sig frågan om socialt protokoll. Jag vet att det finns ett initiativ i riksdagen, och vi utreder det. Jag har vid flera tillfällen påpekat att vi inte tror att en hantering av ett socialt protokoll handlar om att lägga fram ett papper och säga: Det här är ett socialt protokoll. Var så goda och acceptera. Det är i stället början på en förhandling om hur man hanterar en vilja till en fördragsändring som innefattar 27 länder till och deras uppfattningar. Att de skulle landa i att i grunderna för lagstiftning på EU-nivå understödja svensk arbetsmarknadsmodell är jag inte alldeles säker på. Vi har vid många tillfällen påpekat att det absolut finns en social dimension i många frågor, och det ska vi fortsätta med, men jag har lärt mig att vara försiktig med orden.

Låt mig påpeka en annan sak. Många länder har mycket stora underskott, så stora underskott att deras refinansiering inte längre fungerar marknadsmässigt. För att klara att omsätta sina stora skulder kräver de lån eller åtminstone garantier från andra. Det kommer ofta via IMF, men det sker också med andra europeiska länder, framför allt inom eurozonen. Ofta används även då begreppet social dimension som ett sätt att säga: Lätta på trycket på de krav ni ställer på oss.

Problemet med det är att de länder som i grunden möjliggör deras finansiering i ett läge då de annars skulle vara statsbankrutt ska tycka mindre om hur de sköter sig och låta dem fortsätta med lite större underskott som återigen bygger på finansiering av lån utifrån. Det är inte alldeles okomplicerat hur man ska sköta en sådan förhandling. Det är viktigt att länder tar ansvar för att uppnå den balans och hantering av ekonomiska finanser som gör dem marknadsvärdiga.

Det här är ett stort problem. Det skulle lätt gå att finna stort gehör hos befolkningen i Grekland och i andra länder som är under starkt tryck för att lätta på de olika reglerna. Men det har en del kopplingar till vem som i så fall i stället ska bära bördan. Jag har inte heller här uppfattat EU-

nämndens instruktioner som att i sammanhanget rika Sverige ska ta på sig en stor extra börda för andra länders problem. Till slut är det vad det kokar ned till. Har man inte egen kreditvärdighet får man låna någon annans. Det har ofta kopplingar till sådana sociala aspekter som Bo Bernhardsson var inne på.

Det har nog inte varit ett vänster- eller högerprojekt utan mer handlat om huruvida vi ska ha eller inte ha de krav som vi ställer upp med IMF och som långgivare. Min uppfattning är att vi ska ha det.

Anf. 5 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M):

Herr ordförande! Jag tackar statsministern för redogörelsen inför toppmötet. Det är positivt att det inför rådsmötet riktats fokus mot innovation, digital ekonomi och tjänstesektor. Sverige rankas högt i Europas innovationsindex. Vi är i framkant i den digitala ekonomin, och vad gäller tjänstedirektivet har vi en drivande roll.

Jag skulle vilja att statsministern lite grann utvecklade på vilket sätt regeringen har verkat inför rådsmötet för att få så tydliga rådsslutsatser som möjligt och om det inom dessa områden finns något som är prioriterat i det fortsatta arbetet som vi kan ta med oss i vårt fortsatta arbete.

Anf. 6 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Det är viktigt att påpeka att mycket av världens diskussion om frihandel har handlat om varor, och det är även den svenska erfarenheten. Det är från det vi kommer; vi har handlat varor med varandra. Dessa fysiska produkter har ibland belagts med tullar, men så har vi sagt att om vi tar bort den typen av handelshinder flyter varuflödena bättre.

Det blir mer komplicerat när vi talar om tjänster, för de går inte att ta i på samma sätt. Men som jag nämnde i min inledning kommer många av de nya jobben i Sverige och Europa inom tjänsteekonomin. Vi förutser att det är jobbskapande i sig. Kan vi dessutom få bättre gränsöverskridande villkor när vi tar bort hinder av olika slag bör det leda till att inte minst Sverige skulle kunna se en jobbtillväxt till följd av detta.

Problemet är att det då oftast inte är fråga om en tull som är synlig på en produkt, utan då uppträder andra typer av hinder. Plötsligt definierar man yrken på ett sätt som avgränsar vem som kan vara verksam i ett annat land. Man ställer krav som är helt avvikande från hur vi skulle bestämma vad som är ett yrke. Eller så hittar man på instanser som gör ekonomiska prövningar av om företagets tjänster verkligen behövs i den egna ekonomin eller om det redan, som man anser, är en mättad marknad. Det avgörs nationellt, och i protektionistisk anda kommer man fram till att inga som kommer utifrån ska släppas in.

Vi talar alltså om Europa, en kontinent som har lovat fri rörelse också av tjänster sedan slutet av 50-talet. Därför tycker vi att det är mycket viktigt. Det är därför vi så starkt betonar en friare och bättre tjänstehandel.

När man tittar igenom de olika genomgångarna ser man att många länder får kritik. De som granskar detta påpekar att det finns massvis med exempel på påhittad protektionism och regler som styr bort tjänstehandeln. Sverige tas snarare som ett exempel som inte har den typen av begränsningar, som ligger mycket långt fram, som har hög innovations-

förmåga och som har agerat utifrån de regler som finns. Därför tycker jag att det är välkommet att vi går igenom detta noggrant.

Det är också viktigt, som jag sade i min inledning, att påpeka att digitalisering inte är något som hänger vid sidan av utan är en del av den inre marknaden. Mycket av det som vi nu gör och handlar med är ju internet-baserat och digitalt integrerat. Banktjänster och handelsflöden som styrs via penningtransaktioner sker i allt större utsträckning digitalt, så det är klart att det är länkat till det.

Sedan nämnde jag en specifik fråga, och det är telekompaketet. Ett stort i Sverige verksamt telekomföretag är naturligtvis väldigt månt om att ha synpunkter på detta, men det är inte ensamt. Det är viktigt att ta in det jag sade, nämligen att det här är mycket komplicerat.

I grunden hoppas vi kunna skapa en kommunikationsmöjlighet som är gränsöverskridande med bredband över hela Europa. Men exakt hur man utformar de reglerna ska man nog ta sig tiden att fundera igenom så att det blir rättvist och med öppna marknader, inte slarvigt, snabbt och oklart. Det finns stora risker kopplade till det. Det är enorma värden som står på spel.

Det är möjligen den synpunkt vi har. Vi tycker att det är viktigt att det genomförs, men vi kommer att vara noggranna med att hinna gå igenom hur telekompaketet påverkar alla de digitala kommunaktionsförutsättningar i Europa.

Anf. 7 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Tack så mycket, statsministern, för föredragningen! Det finns mycket som är ganska okontroversiellt inför det här toppmötet – innovationspolitik och östliga partnerskapet för att nämna något. Det som är mer intressant och kanske kontroversiellt är det som handlar om EMU och den förstärkta ekonomiska samordningen.

Statsministern säger mycket tydligt att vi inte ska stå i vägen ifall det blir mer ekonomisk styrning för icke-euroländer, men i underlaget finns det faktiskt inte någon uppdelning mellan euroländer och icke-euroländer. Där talas allmänt om underlag för övervakning av hur de landsspecifika rekommendationerna används. Övervakning av dem har vi aldrig varit inne på tidigare.

Från Miljöpartiets sida är vi helt med på att man gör landsspecifika rekommendationer; vi tycker att det är helt okej. Men om man nu ska börja med övervakning av dessa rekommendationer, och dessutom införa någon sorts solidaritetsmekanismer förbundna med dem, då talar vi om en helt annan ekonomisk-politisk styrning på EMU-området och hur den relateras till icke-euroländer, vilket vi inte diskuterat tidigare. Där tycker jag nog att statsministern ska vara något mer kritisk och framför allt förtydliga vad det kommer att innebära i praktiken. Det står tydligt att det ska vara en förstärkt samordning av ekonomisk politik, sysselsättningspolitik och socialpolitik inom EMU. Vilka konsekvenser får det för länderna utanför? Det nämns knappast alls i underlaget.

Jag tror att det är viktigt att man när man talar om den ekonomiska krisen också tar in att det visst behöver ställas krav på medlemsländerna, att de har mer kvar att göra, men det måste ske i balans så att det inte medför en massarbetslöshet på 50 procent bland ungdomar under kanske tio års tid. I så fall har vi gjort de ungdomarna en otjänst. Även om jag

2013/14:6

23 oktober

principiellt kan hålla med statsministern om att varje medlemsland måste bli bättre på att sköta sina statsfinanser måste det finnas en balans i det.

Det är lite av just den sociala dimensionen. Hur hårt ska man hålla på regelverket om man ser att det i praktiken, i verkligheten, får enorma sociala konsekvenser för befolkningen? Är det värt att då hålla fast vid principerna? Vi måste ha en diskussion om hur långt man ska gå på det området.

Jag tycker att de underlag som vi har fått inför toppmötet är väldigt enkelspåriga. Det är bara mer krav, övervakning och överstatlighet som krävs. Jag tror inte att det är det som människorna i Europeiska unionen önskar av EU i dagsläget, tyvärr – eller tack och lov, ska jag säga. Man har andra önskemål om hur EU-politiken ska skötas.

Framför allt tittar jag på de sista punkterna, som jag tyckte att statsministern berörde väldigt lite. Det är flyktingströmmarna och Lampedusakonflikten. Man skriver i underlagen att man ska tillsätta en aktionsgrupp som ska se över dagens regelverk. Dagens regelverk innebär att det inte finns några lagliga vägar in i EU för flyktingar. Det är grundproblemet. Det måste finnas fler lagliga vägar in, precis som vi i Sverige har öppnat upp för arbetskraftsinvandring.

Miljöpartiet och regeringen har varit överens om att det måste finnas fler lagliga vägar in i Sverige. Det måste också finnas fler lagliga vägar in i EU, och det måste aktionsgruppen ta tag i. Men det nämns inte ett dugg om det i underlaget, utan det är det gamla vanliga, Frontex, gräns-skydd och så vidare.

Jag önskar att statsministern anstränger sig för att försöka få in några andra formuleringar om lagliga vägar in i EU så att det inte bara blir koncentration på bevakning, stängda gränser och så vidare, för det är inget som EU behöver mer av. Dessutom har vi sett effekterna av den politiken – hundratals flyktingar döda på vägen in i EU. Det är ingen snygg sits.

Anf. 8 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr ordförande! Det som regeringen stöder och som Sverige redan är en del av när det gäller reformprocesserna är den så kallade europeiska terminen. Det är en årscykel som bland annat innehåller landsspecifika rekommendationer till reformer som länderna borde genomföra för att på olika sätt stärka sin ekonomi. Det behandlade vi i våras, och Sverige tillhör de länder som får det minsta antalet rekommendationer. Många andra länder får väsentligt fler.

Rekommendationerna är frivilliga i den meningen att det inte finns något krav på att vi måste genomföra dem. Det är upp till nationalstaten Sverige och Sveriges riksdag att i så fall genomföra de olika rekommendationer som har givits. Det tycker vi i grunden är bra.

Det som nu diskuteras beträffande EMU-fördjupningen är ett papper som, vilket EU-nämnden minns, går en tid tillbaka och som började med ännu mer långtgående förslag. De har gradvis minskat i omfattning. Ordförande Van Rompuys uppfattning är att vi förvisso ska tala om det, men det är egentligen på decembertoppmötet vi ska återkomma till de frågorna. Det som finns kvar är bland annat kontraktssidén som jag nämnde i min inledning. Det är för övrigt ytterligare en möjlig solidaritetsmekanism, som man kallar det, som vi uppfattar som en budget för eurozonen.

Det jag vill förankra hos EU-nämnden är uppfattningen att vi inte tycker att Sverige som icke-euroland ska stå i vägen om eurozonen vill gå vidare med den typen av instrument men att vi hävdar vår rätt att på egen hand fatta beslut om huruvida vi vill medverka eller inte.

När det gäller en eurozonsbudget bör det med naturlighet vara så att om man inte är med i eurozonen är man inte med i en sådan budget. Men även kontraktsarrangemangen hävdar vi rättigheten att frivilligt få stå utanför. De har egentligen inte tillkommit för länder som befinner sig där Sverige rent ekonomiskt befinner sig utan snarare för motsatsen. Men man kan aldrig säkert veta hur framtiden ser ut.

När vi tittar på hur kontrakten har diskuterats ser vi att en del suveränitetsfrågor kommer upp. Hur hårt får man i kontraktsbildningen styra över frågor som är föremål för nationell suveränitet i dag? Det är en invändning vi har framfört. Vi har även framfört en del andra invändningar, vill jag påpeka. Jag förutser nog inte en risk i den meningen att Sverige nu förbinder sig till något som skulle förskjuta detta. Därför ser jag det som okomplicerat att säga det som jag sade. Men det verkliga beslutet, eller åtminstone den större diskussionen, om detta kommer i december.

När det gäller den höga arbetslösheten bland unga vill jag säga att vi har en sexmiljarderssatsning som diskuteras inom ramen för flerårsbudgeten, som ju riktas till de delar av Europa där arbetslösheten är över 25 procent i kategorin 15–24 år. Det är ett exempel på hur man vid sidan av nationell kompetens och nationella åtgärder använder EU-gemensamma resurser för att kunna åtgärda problemet som många unga har. Det är ett exempel på hur man använt EU-gemensamma initiativ.

Vår uppfattning är att det visst finns lagliga vägar in i Europa, men då måste man också använda dem. Internationella asylkonventionen gäller för alla, men då måste man också efterleva den. Konventionen är sådan att asyl ska prövas i det första landet där man söker asyl. Det får inte bli så att man passerar det landet för att dyka upp någon annanstans. Det förekommer i dagens Europa. Dessutom bör kompetensen vid asylprövning och möjligheten att prövas på sin asylgrund rimligen se likadan ut i alla länder. Det är uppenbart att man just nu behandlas väldigt olika beroende på vilken del av Europa man kommer in i.

Det finns även andra lagliga möjligheter. Jag hänvisar bland annat till UNHCR och vidarebosättningen, alltså det vi kallar kvotflyktingar, som Sverige har tagit sin andel av. Jag vet att Tobias Billström har redovisat att om alla tog sin andel av kvotflyktingar, som vi är förbundna att ta, skulle Europa kunna ta emot 100 000 flyktingar. Men större delen av de andra länderna tar inte sitt ansvar, trots att de har undertecknat ett avtal. Så det finns visst lagliga metoder att sköta det bättre.

Därtill kommer att det inte finns legala vägar in för arbetskraftsmigration. Sverige har ju alla de delarna. Jag delar helt uppfattningen att man i brist på legala vägar ofta sätter sig och diskuterar båtar med beväpnade vakter i stället. Vi framför ständigt att man ska börja med att hedra de avtal och regler som finns, bredda de legala vägarna och tala mindre om vaktstyrkor och sådant. Vi kommer absolut att framföra det.

Van Rompuy nämnde att det ska talas om detta på fredag. Det är lite oklart för mig vad som egentligen blir slutsatsen. Jag är inte säker på att det tas något nytt initiativ. Det är fortsatt så, bör man notera, att många

av gränsövervakningsfrågorna är nationell kompetens, trots att Frontex finns.

Vad de länder i södra Europa som har tagit upp detta egentligen vill är vi inte alldeles klara över, men jag kommer absolut att framföra det synsätt som jag nu har redogjort för i EU-nämnden.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Jag skulle vilja ta upp det som statsministern avslutade sin redogörelse med, nämligen östliga partnerskapet.

Statsministern antydde att man avseende Moldavien och Georgien hyser gott hopp om att kunna nå fram till det associerings- och frihandelsavtal som är målet för den processen.

När det gäller Ukraina har vi alla förstått att det finns en del utestående frågor som handlar om rättsstatlighet och rättsäkerhet i första hand. Statsministern antydde själv att det kunde bli fråga om påtryckningar från olika håll i de sammanhangen. Utrikesministern skrev i går i en debattartikel att vi måste ha en beredskap för konflikt och kris i de här frågorna.

Jag tycker självklart att Ukraina ska möta de krav som EU ställer när det gäller rättsstatlighet, rättsäkerhet och även justeringar som behöver göras i de politiska systemen. Men frågan är om det i likhet med fallet Moldavien också finns en beredskap för att kunna stötta länder som Ukraina när, eller om, påtryckningar dyker upp. I fallet Moldavien handlade det om att man gjorde vissa lättnader i handelspolitiken när Moldavien från rysk sida möttes av handelshinder. I mina ögon är det kanske inte bara en ren frihandelsfråga, utan den gäller nog i grunden långt viktigare vägval för det landet.

Anf. 10 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr ordförande! Tillkomsten av östliga partnerskapet var ett sätt att – på individuell basis, som det har uttryckts – möjliggöra för sex länder öster om EU att på olika sätt komma närmare EU. Mer än så har vi inte uttryckt eftersom det är sex disparata och mycket olika länder som startar från olika utgångspunkter.

Det har visat sig vara en bra formel för att följa och naturligtvis också hedra de reformansträngningar som görs i vart och ett av dessa länder. Många gånger går de framåt. En och annan av dem går ibland bakåt, ska vi också konstatera. Det är en sådan diskussion vi säkert kommer att föra i Vilnius.

Vår utgångspunkt för detta är att länder är fria att ingå avtal och närma sig vilka andra länder de så önskar. Det är väl alldeles uppenbart att det leder till diskussioner med Ryssland, hur man ska se på det. Det har lett till diskussioner om hur olika länder inom det östliga partnerskapet men också, bör man notera, hur själva ordförandelandet Litauen upplever att det är att just nu samarbeta med Ryssland.

Vi tycker att det är viktigt att slå fast att varje land äger rätt att fritt välja sin egen väg framåt. Ett av syftena är att möta deras vilja och intresse av att integreras närmare i handel och öppenhet med EU. Därför välkomnar vi, om det finns grund för detta, om vi kan sluta den typ av avtal som jag nu nämnde för bland annat Georgien och Moldavien.

Den stora frågan är onekligen Ukraina, när det gäller både storlek och komplexitet, som det handlar om i relationen med Ukraina. Det finns mycket man kan diskutera kring detta. Det kommer säkert att vara uppe på själva toppmötet. Det som har varit en stor fråga är det som kallas selektiv rättskipning, det vill säga att den tidigare premiärministern är fängslad. Det har diskuterats, vet jag, på utrikesministermötet. Jag förutser egentligen inte att den stora diskussionen kring det kommer vid detta toppmöte, utan det är rimligen på plats i Vilnius och på toppmötet där som det blir mer en diskussion av den karaktären.

Det är ett svensk-polskt initiativ som ligger bakom tillkomsten av det östliga partnerskapet. Jag vet att det betyder mycket för dessa länder, för det skapar en reformram där de kan få en dialog och där vi kan mäta och utveckla reformer. Det är viktigt att vi slår vakt om det. Som ordföranden beskriver det är EU aktivt på många sätt och säger emot när man försöker använda påtryckningar som begränsar länders rätt att fritt välja sin egen framtid. Vi använder det i flera sammanhang. Ordföranden nämnde själv ett, och det finns väl risk för att det kommer att fortsätta att se ut ungefär så.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:
Jag tackar särskilt för det.

Anf. 12 FREDRICK FEDERLEY (C):

Ordförande! Tack, statsministern, för redogörelsen! Det är tre punkter som jag tänkte uppehålla mig vid.

Den första handlar om digitaliseringen, som man svårligen kan vara motståndare till. Det finns stora samhällsekonomiska vinster, och potentialen för att bedriva nära sjukvård är enorm. Man har kommit ganska långt på det området i Norge, där man kunnat patientanpassa hembesök ordentligt på digital väg. Men det kräver också – det kanske är därför Norge ligger långt framme; det är ju ett glesbefolkat land – att man har tillgängligheten till tekniken. Det finns stora delar av vårt land där det inte kommer att vara ekonomiskt lönsamt för privata entreprenörer att bygga ut fiberuppkopplingar, och så ser det också ut i andra delar av Europa.

Min första fråga är om det kommer att föras någon diskussion om att medvetandegöra en digital reform med tillgänglighet till samhällsservice, att kunna söka till universitet, söka arbete, ha kontakter med motsvarande Försäkringskassan och så vidare, att detta blir verkligt tillgängligt för alla så att vi inte skapar ett A-lag och ett B-lag mellan dem som har full tillgänglighet till allting inom hemmets ram och dem som har väldigt långt till samhällsservicen.

Min andra fråga rör investeringarna och möjligheten till finansiering för små och medelstora företag, som tas upp i punkterna 25 och 26. Det är mycket vällovligt. Men det finns också en farhåga i detta. I en del av de diskussioner som tidigare förts har det funnits krafter i Europa som påtalat att man egentligen skulle vilja ha ett system för finansiering och framvaskning av kapital för små och medelstora företag som inte är helt olik den amerikanska suboptimeringsprincipen, som ledde till starten på finanskrisen. Det gäller alltså att i vår välvilja ta fram kapital för bra och viktig företagsverksamhet som kan leda till stora vinster, och att vi har ett

mått av försiktighet så att det inte leder till att vi i slutändan har underkapitaliserat bankerna igen och startat hela finanskriskarusellen på nytt.

Den tredje frågan rör den situation som har varit i Medelhavet. Den är oerhört komplex. Jag tycker i någon mån att man inte riktigt svarar upp på det. Man travar runt för man vet inte riktigt vad man ska göra. En del handlar om asyl och den typen av migrationspolitik. Då kan det också handla om viseringskrav till unionen. Om man har ett transportörsansvar och gemensamma viseringsregler är det de som avgör hur de legala vägarna in i unionen ser ut. Många av dem som har tagit sig över Medelhavet per båt har troligtvis inte flyktingskäl för att uppehålla sig här. De uppfyller inte de krav som asylrätten ställer, utan de är ofta ekonomiska migranter. Där finns det ganska höga murar.

Sverige har varit föregångare med en väldigt bra reform för arbetskraftsinvandring, men här gäller det att vi ligger i för att kunna öppna den vägen till Europa för många fler, sådana som inte är fotbollsspelare, raketforskare eller andra högkvalitativa, särskilt efterfrågade forskare, alltså sådana som har armar och ben och arbetsvilja och vill kunna bidra i Europeiska unionen.

Anf. 13 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr ordförande! Detaljnivån lär inte vara av den art som efterfrågas när det gäller digitaliseringen. Relevanta råd har diskuterat detta, och det är också uppe i anslutning till flerårsbudgeten. Alla förstår att det finns ett gränssnitt i fråga om bredbandsutbyggnad som är marknadsmässig. Politiker tycker ju om att använda ordet "alla", men när man sedan ska nå fram till "alla" visar det sig att några till slut bor otillgängligt, på någon bergstopp eller isolerat från övriga världen. Ibland är det då inte marknadsmässigt intressant att dra den sista biten, och där fyller vi i med offentliga medel redan i dag för att möjliggöra det.

Men det är också, som Anna-Karin Hatt har påpekat, en fråga om företag som agerar på marknaden och ställer ut löften i sin reklam och sin marknadsföring sedan verkligen uppfyller dem. Det finns ett tryck på dem att ta på sig utbyggnaden. Jag förutser inte en sådan detaljeringsgrad vid våra diskussioner.

Finansieringen av små och medelstora företag är viktig. Som jag nämnde i ett tidigare svar är grundproblemet för delar av Europa att de inte marknadsmässigt kan finansiera sina kapitalbehov. Det gäller också en hel del av företagen. Vi har tyckt att grundregeln bör vara att om man bättre sköter sin ekonomi och skapar en i grunden god ordning kan man också återkomma till marknadsfinansiering. Det bör vara en strävan som alla har.

I avvaktan på det har det varit populärt att få annan typ av finansiering, framför allt i EIB, Europeiska investeringsbanken. Där måste man vara försiktig med hur man utformar det, menar vi, därför att det måste taksätta hur stora resurser vi är villiga att sätta in i detta men också till vad. Där har Sverige haft uppfattningen att ska man göra det – det står också i de förslag vi har fått – är det första att man upp till 80 procent kan få en EIB-garanti för en finansiering. Det kan vi ställa oss bakom. Men det stannar inte där.

Sedan är Fredrick Federley inne på det som precis leder tillbaka till hur man kan grunda framtida problem, nämligen att EIB köper lån som

redan finns. Lån som man har ingått med en privat aktör köper alltså EIB in. Det kallas värdepapperisering. Och vilka lån tror ni banker och privata aktörer vill sälja? Jag kan berätta att det inte är de bästa krediterna de har tänkt sig sälja, utan de har förslag på lite dåliga krediter som EIB gärna får köpa. Vad man då gör är att man binder in riskfyllda krediter i Europeiska investeringsbanken med stor fallissemangrisk, alltså stor förlustrisk. Och då är vi där igen: Vem ska täcka den notan?

Därför tycker vi att det är viktigt hur man gör detta och att vi inte visar att vi inte har förstått vilka problem vi har haft och återkommer till det. Vi har synpunkter på hur EIB får använda de här resurserna som jag, om det kommer upp så här detaljerat, kommer att framföra vid mötet. En annan variant är det som kallas pooling. Då gör man det mer kopplat till vissa länder, men det är i princip samma tanke, nämligen att man ringar in vilka som har problem, och så kan man köpa loss dåliga krediter.

Jag vill bara instämma i det som sades kring arbetskraftsinvandring. Det är en gåta för mig faktiskt, eftersom de flesta kalkyler vi har visar ett stort arbetskraftsbehov i Europa. Det är svårt att förstå varför det då inte samsas bättre i en världsdel där det föds så få barn och där det är en väldigt liten befolkningstillväxt – våra siffror finns i prognoserna – och att man inte mer försöker ägna sig åt att skapa legala vägar in för grupper som inte vill något annat än komma hit och arbeta. Men det är bristande politisk vilja och ett annat synsätt i stora delar av Europa som håller detta borta.

Anf. 14 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Jag har noterat vad statsministern har sagt och vill inflika att den förstärkta EMU:n nu har pågått i mer än ett år. Jag förstår att diskussioner kommer att fortsätta i den här frågan. Då tycker jag att det blir intressant att diskutera utövande av demokratiskt inflytande, som ofta kommer upp i den här diskussionen. Jag ställer mig frågande till vad som egentligen avses med demokratisk förankring. Som framgår av till exempel kommissionens blueprint finns det en uppfattning att det är Europaparlamentet och endast Europaparlamentet som är den institution som kan ge en förstärkt EMU demokratisk legitimitet.

Tittar man sedan på att kommissionen, som regeringen tar upp, har föreslagit en förstärkning av samordningen av socialpolitiken är det uppenbart att kommissionen inte har mycket till övers för nationellt självbestämmande. Det är konsekvent mer EU i frågor som sociala skyddsnät och bidragsnivåer, utan respekt för att varje medlemsstat har sin egen lösning och sina egna skyddsnivåer, ofta frammejslade under lång tid och i nära anslutning till hur resten av ekonomin, utbildningsväsendet och arbetsmarknaden ser ut.

Dessutom verkar man glömma bort när man föreslår mer i EU att det är varje medlemsstats medborgare och företag som står för notan för sin egen välfärd, förutom givetvis när det gäller krisande EU-länder, för då ska svenska skattebetalare bistå med närmare 30 miljarder kronor. Det är ett resultat av den budgetförhandling som har skett tidigare under året, där regeringen var väldigt nöjd med den förhandlingsposition som man nådde fram till och som riksdagen står bakom. Det gör inte vi från vår sida. Jag vill markera det.

Med anledning av det här lyfter statsministern upp att han är tveksam till att införa sociala aspekter. Jag är inte tveksam. Jag är helt avvisande till att införa sociala aspekter i den här dimensionen. Det är frågor som enkom berör nationell kompetens, anser jag.

Därför tycker jag att det är tråkigt att man ska införa de förstärkta indikatorerna, hur de nu ska utformas. Vi vet hur de nuvarande indikatorerna är utformade och den rekommendation som har lämnats till de enskilda parlamenten. Varje gång dessa rekommendationer lämnas skickar vi vår finansminister till ett möte för att redogöra för vår syn på hur vi ska genomföra dem och vilka eventuella synpunkter vi kan ha. Jag kan säga att det gör vi inte i något annat sammanhang när andra organisationer kommer med synpunkter.

Därför har jag synpunkter på synpunkterna. Jag tycker inte att regeringen ska ställa sig bakom några förstärkta indikatorer i någon form. Jag tycker inte heller att regeringen ska gömma sig bakom dessa indikatorer genom att säga att man är skeptisk till att införa den sociala dimensionen och så vidare men sedan bifaller förslagen. Då kan man säga att vi har fått förslag från EU och att de är bra, och så bifaller man EU:s vilja i alla fall.

Jag vill också inflika att vi konsekvent har varit negativt inställda till bankunionen. Vi tycker att så här stora frågor ska bestämmas nationellt. All vidare diskussion om de frågorna skulle vi från vår sida vilja se att man från Sveriges sida avvisade och att man sade att dessa frågor berör enkom vårt land och ska avgöras i vårt eget parlament.

Det gemensamma styrsystem som diskuterades vet jag inte riktigt vad det går ut på i detta läge. Vi tycker i alla fall att de frågorna ska bestämmas nationellt. Det ska vi bestämma här i Sverige. Däremot skulle vi ställa upp på internationella konventioner. Det har jag aldrig sagt någonting om, så den diskussionen vill jag helst inte ha här.

Vad gäller partnerskapen har vi ganska långtgående kriterier för att möta upp länder som vill söka medlemskap i Europeiska unionen. Jag vill därför göra ett medskick till regeringen att om ambitionen med partnerskapen är att utvidga unionen till länder med så stora problem som avses i detta fall – det har i alla fall tidigare varit regeringens hållning – är vi avvisande även till det.

Mot den bakgrunden skulle jag vilja anmäla avvikande mening. Jag skulle också vilja att statsministern förde på tal att vi skulle vilja ha ett undantag gentemot euron i enlighet med den tidigare folkomröstningen. Det påtalar jag väldigt ofta. Det brukar statsministern alltid avvisa, men jag tänker inte ge mig i den frågan.

Det har, slutligen, ryktats i pressen att Cameron och Merkel ska diskutera formerna för den kompetensöverföring som skett och den kompetensöverföring som förväntas ske i ett framtida EU. I ljuset av det skulle jag vilja fråga: Hur ser statsministern på dessa frågor? Vill eller kommer statsministern att ingå i dessa diskussioner om de uppstår under toppmötet? Vilken position kommer statsministern i så fall att ställa sig bakom?

Anf. 15 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr ordförande! Det är viktigt att påpeka att EU har flera institutioner. Vi brukar tala mycket om kommissionen, rådet och Europaparlamentet. Det finns också revisionsrätt och domstol.

I beslutsfattandet handlar det mycket om att kommissionen har förslagsrätt och sedan finns ett medbestämmande på många områden mellan Europaparlamentet och rådet. Det är viktigt att se den blandning av mellanstatlighet och överstatlighet som ofta präglar beslutsfattandet.

Å ena sidan har kommissionen i konstruktionen givits instruktion att vara starkt pådrivande för det gemensamma och det som ska fungera gränsöverskridande för att kunna stå emot protektionism och olika former av nationella regler som ibland har tillkommit mest för att hålla borta handel eller konkurrens. Å andra sidan finns rådsstrukturen som är medlemsländerna där vi inför beslutsfattande i rådet förankrar svenska positioner i Sveriges riksdag, det vill säga det vi gör just nu.

Vi har inte sett framför oss annat än att vi ska jobba med den beslutsstrukturen. Det är sant att det från tid till annan kommer fram papper från olika håll – ibland från enskilda medlemsländer, ibland från kommissionen – som beskriver mer eller mindre stora förändringar. Man tänker sig oftast förskjutningar av suveränitet. Ett sådant papper var utgångspunkten med en genuin EMU.

Jag har tidigare anmält till EU-nämnden att det som först stod är redan nedtaget i omfattning, och vi ska heller inte fatta beslut vid detta möte. Vi ska tala om det på torsdag kväll, men jag kommer att återkomma till EU-nämnden inför decembermötet och tala mer om det. Då handlar det, som jag bedömer det i dag, i första hand mer om fördjupningar av mekanismer inom eurozonen.

Det finns också en bankunion som vi har anledning att återkomma till; där är vi ännu inte färdiga. Som jag nämnde i min inledning har vi ställt tydliga kriterier och krav beträffande hur vi ser på en eventuell svensk medverkan. Väldigt mycket av det byggs upp för att i grunden vara centralbank och skyddsmekanism till euron som valuta. Vi måste i det läget förhålla oss till hur vi ska se på detta utifrån att vi har svensk krona. Där förutser jag dock inte beslutsfattande vid toppmötet. Jag vill ändå redogöra för det synsättet.

Skälet till att vi talar om en bankunion är att det är svårt att som Sverigedemokraterna säga att vi tar hand om detta nationellt eftersom våra banker inte är så nationella. Nordea, som är den enskilt största banken i Sverige, är en svensk-finsk bank, och Finland är med i euron. Alltså måste vi förhålla oss till hur en bankunion som täcker euroområdet påverkar en bank som har många svenska kunder. Flera av våra stora svenska banker är i realiteten också banksystem i andra medlemsländer. Åker man till Baltikum säger de att de har svenska banker. Estland är redan med i euron och snart också Lettland.

Vårt land har byggts starkt genom att handla med andra och väldigt ofta agera gränsöverskridande. Då måste vi vara med och utforma regelsystem som påverkar förutsättningarna för handel och ha regler också när den blir gränsöverskridande. Därför måste vi vara med och tala om bankunionen. Sedan får vi förankra vilka exakta positioner vi har och vad vi tycker är rätt och riktigt kring detta.

Som nämndes pågår en kompetensöverföring som utförs av det brittiska utrikesdepartementet där man ska genomlysa hela det brittiska medlemskapet. Det ska sedan eventuellt bli föremål för folkomröstning. Det regerande konservativa partiet har sagt att man önskar det om man ånyo bildar regering efter det val som äger rum 2015. Det ska i så fall ske

därefter någon gång. Men det är mer oklart vad oppositionspartiet Labour tycker. Egentligen vet vi inte.

Vad genomlysningen kommer fram till är ännu inte redovisat. Det är fortsatt en diskussion om vad genomgången kommer att leda till. Jag vill påpeka att den holländska regeringen också har skrivit att man avser att göra inte likadant men ändå en genomlysning, en subsidiaritetsgenomlysning, av sitt eget medlemskap.

Om frågan var: Är vi med och diskuterar detta, är svaret: Ja, det är vi. Vi för diskussioner om vad det betyder, vad det är de avser och hur det eventuellt påverkar fördrag, både vad som kan tillkomma och vad som kan tas bort. Vi har dock inte för avsikt att göra någon egen genomlysning av det enkla skälet att vi i alla delar tycker att vi har fått vara med och fatta beslut om var vi tycker att Sverige ska vara en del av samarbetet och var vi väljer att stå utanför.

Vi har exempel på det. Vi är med i Schengen, men vi står utanför euron. Vi funderar nu på, beroende på hur bankunionen konstrueras, hur vi ska placera Sverige. Innan vi fattar det beslutet förankrar vi det i riksdagen. På det sättet tycker vi inte att vi har samma behov av detta. Men vi följer naturligtvis mycket nära vad Storbritannien och Holland i det här fallet gör.

Anf. 16 LARS OHLY (V):

Herr ordförande! Det är nog rimligt att säga, om inget oförutsett inträffar, att detta toppmöte kanske inte kommer att gå till historien som något av de mest banbrytande. Det innebär inte att frågorna som ska diskuteras är oviktiga.

Det föranleder mig att lite grann ta upp tråden och diskutera hur EU:s utveckling över tid har sett ut. Vi har varit medlemmar i snart 19 år. Under den tiden har EU förändrats på ett djupgående sätt. Det har breddats och fördjupats. Euron har kommit till stånd, och EMU har skapats. Man har tagit in nya politiska områden. När Sverige gick med fanns det inte ens ett ministerråd för försvarsministrar. Nu är försvars- och säkerhetspolitiken en ganska viktig del av EU-samarbetet.

Allt det pekar mot en union som tar till sig fler rättigheter att bestämma. Konsekvenserna av centraliseringen gör att EU får alltmer makt. Det tror jag är en rimlig bedömning av de senaste 19 åren. EU har skapat sig förutsättningar för att påverka och fatta beslut på fler områden.

Det finns de som vill gå väldigt långt, som statsministern ibland hänvisar till. Det gäller till exempel de som lägger fram förslag som är så långtgående att de nästan ibland kan verka löjeväckande eller skrattdrivande men som sedan dras tillbaka i en process. Det har funnits diskussioner om att man ska ha en gemensam nationalsång. Det finns många sådana som vi tycker kanske lite galna idéer.

Men när de väl har försvunnit, vilket de gör hyfsat snabbt, finns det ändå kvar en riktning som innebär att unionen i stor utsträckning går mot mer av centralisering, samordning och styrning centralt. Det finns kvar i diskussionen om den ekonomiska och monetära unionens utveckling men också om den ekonomiska politikens utveckling. Här finns tydliga skrivningar att stärka samordningen och att förstärka samordningen av ekonomisk politik, sysselsättningspolitik och socialpolitik. Att stärka samordningen av den ekonomiska politiken nämns ytterligare en gång. Här

finns ganska tydliga skrivningar som följer de beslut som redan har fattats vad gäller den europeiska planeringsterminen och de så kallade landsspecifika rekommendationerna.

De kan i och för sig vara harmlösa eftersom de inte är bindande men som jag undrar varför man över huvud taget ska lägga tid på om inte meningen just är att man i större utsträckning ska samordna den ekonomiska politiken så att ländernas handlingsutrymme minskar.

Det är en utveckling som jag till min glädje ser att inte bara Vänsterpartiet inser. Några av regeringspartierna i Sverige har också börjat ifrågasätta tidigare ställningstaganden. Något parti har sagt att det som man tidigare trodde var bra för Europa och Sverige, nämligen ett medlemskap i euron och EMU, inte längre är aktuellt under överskådlig tid. Någon har sagt att det kanske inte är mer centralisering och mer unionsbyggande som behövs just nu. Man vill minska takten i den utveckling som sker.

Det välkomnar jag naturligtvis. Det är bra att man nyktrar till i den meningen. Men någonstans måste man fråga sig: Kanske det finns kompetenser som ska överföras till nationell nivå i stället? Kanske ska man gå i annan riktning? Kanske ska man ifrågasätta hela den federalistiska synen på att vi ska ha en federal statsbildning på något sätt med delstater i Europa?

Det var de allmänna synpunkterna som statsministern kan kommentera om han vill och som vi kanske kommer att återkomma till många gånger.

När det gäller det som direkt ska diskuteras på toppmötet vill jag framför allt lyfta fram tjänster och tjänstedirektivet och de diskussioner som finns där. Statsministern var beträffande socialt protokoll och social dimension inne på att orden kan betyda olika. Här nämns till exempel att omotiverade eller oproportionerliga hinder bör undanröjas för att garantera lika villkor på tjänstemarknaden. Det kan låta harmlöst och rimligt. Det som statsministern tar upp som ett exempel, att man inte ska ställa alltför stora krav på nyetableringar av tjänsteföretag, kan vi säkert diskutera.

Men exakt samma ord används också av dem som vill undanröja allt fackligt inflytande och alla fackliga rättigheter, av dem som vill minska möjligheten att slå vakt om rimliga löner, hyfsade arbetsvillkor och så vidare. Därför är det viktigt att man inte stannar vid orden och bara går med på att det ska stå så. Vi vet att det av andra tolkas som ifrågasättande av fackliga rättigheter och mänskliga rättigheter på arbetsmarknaden.

Därför menar jag att det är väldigt viktigt att Sverige är tydligt där och markerar oerhört tydligt att tjänstedirektivet och en starkare fri rörlighet på tjänstemarknaden inte får innebära försvagning av fackliga rättigheter. Det får inte innebära att lönevillkor eller andra villkor som har träffats i avtal mellan parterna på den svenska arbetsmarknaden ifrågasätts.

När det gäller Lampedusa är tragedin uppenbar. När Birgitta Ohlsson var här sade jag att vi inte ser den svenska regeringen som motståndare i den frågan. Det finns andra regeringar i Europa som i mycket större utsträckning bör ställas vid skampålen för deras agerande. Men den svenska regeringen måste vara oerhört tydlig.

Jag blev lite bekymrad när statsministern sade att det finns lagliga vägar in. De lagliga vägar som finns är i princip enbart de som finns

enligt internationell konvention. Det är ett oerhört minimum av mänsklighet och humanism. Om vi lägger oss där och säger att det är lagliga vägar in har vi lagt oss på en oerhört låg nivå. Svaret på en kritik mot att Europa och EU gör för lite för att skapa fler lagliga vägar får inte vara: Det finns lagliga vägar i internationella konventioner. Det gäller särskilt när, som statsministern själv sade, dessa konventioner inte följs av alla.

Det är rimligt att vi i stället diskuterar: Hur ska fler människor få möjlighet att på laglig väg söka sig rätten att bosätta sig i Europa, söka sig rätten till asyl men också att söka sig rätten att få flytta? Hur ska vi se till att fler människor får den möjligheten?

Jag vet att Cecilia Malmström har lagt fram en hel del förslag som jag tror går i rätt riktning. Jag vet att Sveriges regering inte är den största motståndaren till de förslagen. Men det är Sveriges ansvar att vara en förespråkare för en mer human och rättvis politik som inte bara undanröjer de tragedier som kan inträffa i Medelhavet just nu utan på lång sikt skapar ett mycket rättvisare system för flytt.

Slutligen vill jag säga att man alltid kan säga att klimat- och miljöfrågor hör hemma någon annanstans, att de ska diskuteras vid något annat tillfälle och så vidare. Men om man talar om ekonomisk utveckling ska man också tala om klimat och miljö, detta helt enkelt av det skälet att ekonomisk utveckling, för det första, är omöjlig utan att vi löser klimatfrågan och, för det andra, för att klimat- och miljöpolitiken i sig kan skapa förutsättningar för ekonomisk utveckling. Det missar man helt när man diskuterar ekonomisk utveckling här.

Det är möjligt att det kommer att komma upp vid andra tillfällen. Jag vill bara påpeka att det borde ha kommit upp här också.

Anf. 17 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr ordförande! Maastrichtfördraget fanns före det svenska medlemskapet. Där fanns vägbeskrivningen för EG som blev Europeiska unionen och tankar om den ekonomiska och monetära unionen. Allt detta finns i det fördraget.

Det är riktigt att därefter tillsattes ett nytt konvent, som säkert EU-nämnden minns, under ledning av Giscard d'Estaing, den tidigare franske presidenten. I inledningen av det arbetet – och ganska länge, skulle jag vilja påpeka – fanns en sorts idé om att stadfästa någon sorts Europas förenta stater, inklusive nationalsång, flaggor och så vidare.

Jag uppfattar det så att när det till slut hanterades – vi fick bland annat nej i ett par folkomröstningar och det gjordes en förändring och en ny förhandling – landade vi i ett Lissabonfördrag som är det nu gällande fördraget för Europeiska unionen och som rätt tydligt beskriver att detta samarbete ägs av sina medlemsstater. Grunden för att föra kompetens till EU-nivån är att det är förankrat på det sätt som jag tidigare har beskrivit. Hur långt vi väljer att gå inom olika områden tycker jag mer ska motiveras av när vi tycker att samarbete behövs och när det inte behövs.

Jag ber att hovsamt få påpeka att det ofta blir så att när vi tycker att vi har hittat ett sätt att sköta saker på som är rätt i Sverige får jag instruktionen att åka ned och berätta för de andra att de ska göra som vi gör. Är vi bäst på flyktingmottagning ska de andra få höra: Nu ska ni följa Sverige.

Det är ungefär så som de tänker inom områden där de tycker att de har rätt. Man ska alltså vara försiktig när man säger att andra ska följa oss, för det är just det som lägger tryck på att få gemensamma, styrande regler och inte acceptera det avvikande. Jag har genom de här åren funnit att helt grundläggande är att hela tiden balansera samarbetet med stark kompetens inom områden där det verkligen är genuint gränsöverskridande problem vi hanterar med, många gånger, en möjlighet för nationell suveränitet. Man ska också vara försiktig med att expandera samarbetet till områden där de inte tidigare har haft kompetens.

Vi har många gånger diskuterat det sociala protokollet. Vad Lars Ohly vill åstadkomma med detta är tydligen att vi ska berätta för dem att löner satta i Sverige ska respekteras i andra länder. I tyska regeringsförhandlingar pågår nu tydligen en stor diskussion om huruvida man i lagstiftning ska slå fast minimilöner. Det är inte den svenska modellen. Vilka tror ni väger tyngst när vi ska diskutera hur vi utformar exakta regler som ska gälla för alla? Är det Tyskland eller Sverige?

Jag har lärt mig att det är just 28 länder. Synsätt kommer från olika håll, och är man osäker på om den gemensamma lagstiftningen blir perfekt även för oss – att leva under den paraplyn – bör man vara försiktig med att ropa på mer gemensam reglering. Annars bör man ligga kvar i nationell reglering, och där menar jag att arbetsmarknaden ligger. Jag tycker att det är tydligt i Lissabonfördraget att vi har rätt att ha vår svenska arbetsmarknadsmodell – kollektivavtal och sätt att fatta avtal – som ska respekteras av andra.

Lars Ohly tog absolut den poängen. Ord betyder olika saker, så är det.

När det gäller tjänstehandeln har vi kallat på något som kallas för proportionalitetstest. Syftet är att kommissionen ska ge en skriftlig vägledning för när man ska tjänstehandeleablera, och den ska innehålla svar på frågan: Vad menar vi med detta? Den har mig veterligen inte producerats ännu, men vi säger att den borde vara en grund för att hjälpa tjänstehandeln att komma på plats. Man kan naturligtvis föra diskussioner om exakt vad som ska stå där, men det kan vara olika saker vi talar om. Ord betyder olika saker.

När det gäller klimat och miljö tror jag att det just i det här fallet är till våren som vi ska ha nya diskussioner om klimat och miljö. Lars Ohly kan säga att jag inte ska hänvisa till ett annat möte, men nu råkar det vara så i alla fall.

Även när vi diskuterar klimat och miljö uppstår snabbt situationen att andra länder menar något annat. Det blir snabbt en diskussion om hur vi på EU-grund ska finansiera transportfaciliteter för fossila bränslen. Det tror jag inte är vad Lars Ohly menar. Även här betyder orden snabbt något annat. Det kommer säkert att återspeglas när vi återkommer vid marstoppmötet, tror jag att det är, då vi ska börja diskutera EU-positioner, post-2020 och positioner inför det COP som kommer i Frankrike. Ganska snart i närtid kommer vi alltså åter att ha klimat- och miljöfrågan uppe.

Anf. 18 IRENE OSKARSSON (KD):

Ordförande! Tack, statsministern! Orden tenderar att bli många även i detta rum. Jag kan konstatera att många av de tankar och frågeställningar som jag hade med mig gällande det här dokumentet har berörts, men jag

kan inte låta bli att ytterligare lyfta fram den del där, utifrån vad statsministern säger, andra vill gå fort fram medan vi kanske tycker att det är viktigt att hålla igen en aning för att det som vi själva byggt upp inte ska raseras. Jag syftar på den digitala delen i dokumentet – vi bygger upp en e-handel och en e-struktur, och e-hälsa har berörts tidigare.

Hur ser statsministern på att vi både ska kunna vara de som visar på goda exempel där vi har lyckats och samtidigt se till att man gör rätt och inte fort? Vi har företag som är berörda i det här sammanhanget, både de som levererar tjänsterna och företag som nyttjar tjänsterna, som måste kunna ha en fortsatt överlevnad i hela landet.

Sedan är det väl också så – och det är lika mycket en kommentar till annat som sagts här som ett medskick till statsministern – att den grund som finns för unionens existens utifrån fred- och frihetsbevarande syfte har fått ett nytt ansikte i och med det vi har sett hända den senaste tiden när det gäller hur EU hanterar flyktingproblematiken. Det är oerhört centralt att Sverige har en ledande position och en ledande roll i arbetet med att visa på humanitetens betydelse, på öppenhet och på möjligheten för människor att få nya etableringsmöjligheter.

Statsministern får gärna ytterligare utveckla hur han ser på kommissionär Malmströms förslag och diskussionerna om att vara den som pushar på andra att ta sin del av ansvaret och göra det med vetskapen i ryggen att Sverige har tagit och tar sin del och kommer att fortsätta att göra så.

Anf. 19 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr ordförande! Jag vet att Tobias Billström har påpekat detta som jag nämnde om UNHCR:s möjligheter till vidarebosättning och vad det skulle innebära om alla fullt ut nyttjade det. Det är notabelt att en mycket stor del av asyl- och flyktingströmmen in till Europa kommer till Tyskland, Frankrike, Storbritannien, Belgien och Sverige. Det är alltså inte 28 länder som står öppna och tar emot, utan det är koncentrerat till fem länder. I grunden har vi ingått en gemensam asylöverenskommelse om att asylregler gäller lika i alla länder, och ändå ser det ut så här.

Det är klart att det väcker frågor och medför synpunkter både från svensk sida och från kommissionär Malmströms sida. Hon är naturligtvis också intresserad av att det humanitärt och medmänskligt finns regelsystem som står öppna för att kunna ta emot fler, och hon ser att det skulle möjliggöras om alla länder agerade i enlighet med instruktionerna.

Av de fem länder jag nämnde ligger inget vid Medelhavet, och det är ändå ofta de som räcker upp handen och säger att trycket är så stort att nu måste nya åtgärder komma på plats. Men jag måste säga till EU-nämnden att jag inte vet vad det är som de har tänkt sig. Möjligen är det inte något specifikt annat än att säga att nu har detta hänt. Det leder rimligen till en hel del inrikespolitiska diskussioner i Italien, har vi noterat.

Jag tycker i det här fallet naturligtvis att Sveriges röst är viktig. Jag vill också påpeka än en gång för EU-nämnden att vi tyckte att det var viktigt att Sverige erhöll den kommissionärsposten just av skälet att det är entydigt att vi har en profil som alla andra inte har. Cecilia Malmström är väl förankrad i denna svenska syn. Det märker ni också. Hon får föreslå saker som blir omdiskuterade. Låt mig gissa att det rätt mycket kommer att handla om dessa frågor eftersom de två kommande ordförande-

Anf. 20 EVA-LENA JANSSON (S):

Ordförande! Tack, statsministern! Jag vill poängtera att medskicket från Socialdemokraterna var att man skulle driva vår version av sociala dimensioner och inte några andra länders. Sedan vet vi att andra kommer att tolka det på sitt sätt. Men om vi säger att ifall det inte blir som vi vill ha det när vi lyfter upp frågor känns det som att det är meningslöst att åka på möten. Jag tror i alla fall att det är viktigt att Sverige framför sina synpunkter.

När det gäller migrationsströmmar hör vi rapportering även från länder utanför Europa. Jag tror att några av oss har lyssnat på Cecilia Uddén i radion flera morgnar i rad, och det har varit mycket starka berättelser.

När man läser texten om migrationsströmmar undrar man: Hur kommer Sverige att agera? Kommer Sverige att agera? Man talar om befintliga verktyg och befintlig politik. Det känns som att situationen just nu inte är på samma sätt som den har varit tidigare. Det stämmer att Sverige tar emot kvotflyktingar, men vi har inte klarat av att ta emot de 1 900 som vi har åtagit oss att ta emot. Jag tror att vi klarade 1 800 förra året. Siffrorna för kvotflyktingar ligger på ungefär samma nivå varje år.

Jag ställde frågan för några veckor sedan till Tobias Billström om han bedömer att behovet att ta emot kvotflyktingar, det vill säga särskilt utsatta flyktingar, måste ses över. Gör statsministern den bedömningen? Eller bedömer statsministern att man kan nå framgång med regeringens linje för kvotflyktingar? Vi håller med om att det är jätteviktigt att hela Europa tar ett gemensamt ansvar, men såsom statsministern beskriver situationen i Europa känns det som att det är få länder som kommer att följa efter, utöver de länder som redan tar ansvar.

Kommer Sverige att agera och kommer Sverige att lyfta upp några andra frågor? Statsministern har inte gett någon antydan om det. Det är viktigt för oss att få reda på det, för vi tror att man måste göra någonting mer, eftersom det verkar som att man inte kommer någonstans längre.

Anf. 21 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr ordförande! Vad jag försöker säga när det gäller det sociala protokollet är att ett socialt protokoll är ett rättsligt instrument. Ett rättsligt instrument av det slaget kräver en fördragsändring, och en fördragsändring är en mycket omfattande process som involverar alla medlemsländer.

Vi har tidigare redovisat att vi anser att de förstärkta arbetsrättsliga rättigheter som förslaget syftar till finns täckta i Lissabonfördraget. Vi har noterat att riksdagen har tagit ett initiativ där man föreslår detta, och vi har sagt att vi ska gå igenom det. Jag försöker bara beskriva att regeringens uppfattning fram till nu har varit att vi tycker att detta täcks av befintliga instrument och att det finns risker kopplade till att öppna sådana processer som sedan blir något annat än vad man hade tänkt sig.

Vår utgångspunkt, som Tobias Billström framfört på möten och det kommer att vara en diskussion också på fredag morgon, är att vi anser att alla länder är förpliktade att följa de regler som de har varit med om att

införa. Men vi har inga sanktioner kopplade till detta, utan det blir en diskussion om att var och en hedrar de avtal som de har ingått.

Vi anser nog att vi uppfyller, om inte det exakta antalet så åtminstone nära nog vad jag har fått redovisat för mig, det kvotsystem som vi har och som är en del av UNHCR. Men det är många länder som inte gör det, och det är därför som Tobias Billström har påpekat att om alla gjorde det skulle vi tala om 100 000 mycket skyddsvärda flyktingar, och så ser det ju inte ut i dag.

Asylkonventionen säger att asylrätten ska prövas i det första land man kommer till, men i realiteten fungerar det inte så. Här påverkas vi av hur världen ser ut. En viktig grund till att människor just nu flyr är kriget i Syrien. Då bör man notera, oaktat det jag sade om de fem länderna, att om vi tittar specifikt på dem som kommer från Syrien är det två länder i Europa som sticker ut, nämligen Tyskland och Sverige, när det gäller var människor som flyr från Syrien hamnar.

Jag tror att det har kopplingar till att Sverige har gott rykte. Jag tror att det har kopplingar till att många människor som har ursprung i Syrien redan finns i Sverige och att man har kontakt med släktingar, vänner och bekanta. Ibland påverkar det. Men sedan ställer vi också krav och gör anspråk på att länder ska bygga ut sin administrativa kapacitet och hedra ingångna avtal om att ta emot flyktingar. Vi har noterat att länder diskuterar det, men vår uppfattning är fortsatt att kvaliteten i asylmottagningen runt om i Europa är mycket olika och att många länder inte hedrar sina avtal. Det kommer jag att framföra på fredag.

Till slut måste i alla fall vart och ett av länderna fatta besluten och göra förändringarna så att de möter detta. Vi kan naturligtvis framföra kritiken, och det kommer vi att göra på olika sätt. Vi tror att det vore till fyllest.

Som jag nämnde i ett tidigare svar, till Ulf Holm tror jag, tycker vi naturligtvis att det är viktigt med arbetskraftsmigration, som ju är ytterligare en dörr in. Det är viktigt att påpeka att en hel del av dem som kommer hit från bland annat Afrika säkert känner att de vill komma till ett ekonomiskt bättre liv. Det kan också finnas sådana aspekter.

Det är inte alla som kommer från krig eller har den typ av asylgrund som vi ofta talar om, men det kan finnas helt mänskliga och förståeliga skäl också för dem att söka sig till ett bättre liv. Då är det viktigt att man har en dörr som bygger på principen att man öppnar den för den som vill arbeta och ha ordnade former för det. Men inte heller det finns överallt i Europa. Samlat leder det till att Europa har en otillräcklig förmåga att hantera den situation som vi nu lever med. Ännu mer av det rullar i sin tur över på de länder som har lite bättre ordning.

Vi kommer absolut att framföra detta. Men jag tror att jag vet ungefär vad jag kommer att få för svar, det vill säga att de inte tycker att de har ett folkligt stöd för det eller att de inte har majoritet i sina riksdagar för att göra dessa förändringar. Det är väl de svar som jag kommer att få, antar jag.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Vi hinner inte längre än så i dag.

Jag kan sammanfattningsvis konstatera att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet. Vi har även noterat avvikande mening från Sverigedemokraterna.

2013/14:6
23 oktober

Anf. 23 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Jag anmälde avvikande mening när det gäller avsnittet om den stärkta samordningen av den ekonomiska politiken och bankunionen, som jag tycker går för långt. Jag tycker även att det måste vara mycket konkretare skrivningar när det gäller lagliga vägar in till EU under avsnittet om migrationsströmmar.

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:

Vi ber om ursäkt för att vi inte uppfattade det. Vi noterar även denna avvikande mening i protokollet.

Vi har punkt 2, Övriga frågor, kvar på föredragningslistan. Ingen begär ordet. Då tackar vi statsministern med medarbetare för närvaron här i dag. Härmed förklarar jag sammanträdet avslutat.

Innehållsförteckning

1 § Europeiska rådet	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	1
Anf. 3 BO BERNHARDSSON (S)	5
Anf. 4 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	6
Anf. 5 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M)	8
Anf. 6 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	8
Anf. 7 Andre vice talman ULF HOLM (MP)	9
Anf. 8 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	10
Anf. 9 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 10 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	12
Anf. 11 ORDFÖRANDEN	13
Anf. 12 FREDRICK FEDERLEY (C)	13
Anf. 13 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	14
Anf. 14 JOHNNY SKALIN (SD)	15
Anf. 15 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	16
Anf. 16 LARS OHLY (V)	18
Anf. 17 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	20
Anf. 18 IRENE OSKARSSON (KD)	21
Anf. 19 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	22
Anf. 20 EVA-LENA JANSSON (S)	23
Anf. 21 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	23
Anf. 22 ORDFÖRANDEN	24
Anf. 23 Andre vice talman ULF HOLM (MP)	25
Anf. 24 ORDFÖRANDEN	25